Systemy operacyjne (studia I stopnia, semestr II)

Sprawozdanie z wykonania zadania 2

Autor

(imię, nazwisko, indeks należy podać w nazwie pliku sprawozdania)

Kamil_Budzyn_229850_zad2_sysop2021

Systemy operacyjne

Spis treści

1.1. (max. 0,6pkt.) Dla dowolnego pliku regularnego powstałego w procesie instalacji systemu należy określić pakiet oprogramowania, który go zawiera, należy też przedstawić informacje o odszukanym pakiecie: dostawcę oprogramowania, wersję i wydanie, przypisaną grupę oprogramowania, rozmiar, datę instalacji w systemie, typ licencji, adres URL projektu oprogramowania wraz z listą zawartych w nim plików (w listingu wystarczy 1.2. (max. 0,6pkt.) Po uwierzytelnieniu użytkownika nieuprzywilejowanego i uruchomieniu programu terminala tekstowego należy sprawdzić tożsamość użytkownika (UID i GID). Należy też wykonać zmianę grupy bieżącej utworzonego użytkownika nieuprzywilejowanego na grupę wheel bez zmiany konfiguracji zachowawczej. Wymagane także zaprezentowanie zmiany hasła przez użytkownika nieuprzywilejowanego. Następnie zaprezentować obowiązujące w systemie operacyjnym kodowanie znaków lokalizacji (wystarczy zaprezentować wartość zmiennej środowiskowej LANG). Dla utworzonego pliku zawierającego przykładowy tekst w języku polskim, gdzie użyto polskich znaków diakrytycznych, należy wykazać obowiązujące kodowanie znaków. Dla konsoli tekstowej należy wskazać plik reprezentujący przypisane urządzenie znakowe terminala, niezbędne jest zaprezentowanie rodzaju tego pliku. Wymagane jest wykazanie, że dwie różne 1.3. (max. 0,6pkt.) W powłoce bash należy sprawdzić jakie są dostępne rodzaje polecenia time z rozróżnieniem na wewnetrzne i zewnetrzne. Należy wykonać wewnetrzne i zewnetrzne polecenie time. Następnie zaprezentować zmianę tożsamości z konta użytkownika nieuprzywilejowanego na konto użytkownika uprzywilejowanego (UID=0). Zarówno przed jak i po zmianie tożsamości należy zaprezentować wartość zmiennej środowiskowej PATH. Po powrocie do poprzedniej tożsamości użytkownika nieuprzywilejowanego należy ponowić operację zmiany tożsamości na konto użytkownika uprzywilejowanego, przy czym jako argument należy podać znak - (minus) i wykazać różnice w liście katalogów w wartości zmiennej środowiskowej PATH. WSKAZÓWKA: inna pozycja katalogu w listach nie powinna być wykazywana jako różnica, ponieważ występuje on w obu listach 1.4. (max. 1,2pkt.) W bieżącej sesji systemu operacyjnego uruchomić usługę systemową psacct.service i zatrzymać usługe libvirtd.service, przy czym wykonane zmiany w bieżącej konfiguracji usług systemowych muszą być również zachowawcze (stosowane przy każdym kolejnym uruchomieniu systemu). Dla wymienionych usług należy przedstawić ich status z wykazaniem czy są włączone czy wyłączone w konfiguracji bieżącej i zachowawczej. Dodatkowo należy zaprezentować regułę polityki PolicyKit ustalającą, z których kont użytkowników nieuprzywilejowanych można włączać i wyłączać usługi systemowe. Następnie należy wyświetlić listę wszystkich istniejących usług systemowych wraz z ich stanem bieżącej aktywności (aktywności poszczególnych usług w bieżącej sesji systemu operacyjnego), przy czym lista nie może zawierać wpisów innych niż usługi systemowe. Wymagane zaprezentowanie komunikatów zdarzeń z wybranego 2 minutowego przedziału czasu zarejestrowanych przez usługe systemd-journald.service w systemowym dzienniku zdarzeń w bieżącym tygodniu ale nie w dniu kiedy realizowano wyświetlenie, gdzie należy wykazać tylko po jednym komunikacie zgłoszonym przez wybrany proces i jadro systemu. Należy wyświetlić nie więcej niż 15 komunikatów systemowego dziennika zdarzeń. WSKAZÓWKA: Usługa systemowa jest jednostką systemd posiadającą suffiks nazwy service4 1.5. (max. 1,5pkt.) Pobrać dwie wersje tego samego programu: skonsolidowaną statycznie oraz dynamicznie (hiperłącza do obu plików programów dostępne w treści zadania), po czym przedstawić ich rozmiary bez zaokrąglania wartości. Następnie dla wersji skonsolidowanej dynamicznie określić listę wymaganych do jego uruchomienia bibliotek i sprawdzić ich obecność w systemie. Wykazanie obecności każdej biblioteki współdzielonej oprócz VDSO (Virtual Dynamic Shared Object) w systemie wymaga zarówno zaprezentowania istnienia jej pliku jak i występowania jej na liście bibliotek udostępnianych przez linker, który odpowiada za ich ładowanie do pamięci operacyjnej. Dokonać próby uruchomienia obu wersji programu (zademonstrować komunikaty wypisywane na terminalu). Wyszukać i zainstalować pakiet zawierający bibliotekę wymaganą przez program w wersji skonsolidowanej dynamicznie, wykazać jej obecność w systemie jak powyżej. Zaprezentować wynik uruchomienia programu w wersji konsolidowanej dynamicznie i zaprezentować dla niego listę pięciu nazw kolejnych wywołań systemowych oraz wykazać dla tego samego uruchomienia programu czas przetwarzania w trybie nieuprzywilejowanym i w trybie uprzywilejowanym. Należy też zaprezentować, że biblioteka współdzielona też może być skonsolidowana dynamicznie, następnie dla tej biblioteki 1.6. (max. 1,5pkt.) Należy określić podstawowe zasoby sprzętowe, jakimi dysponuje zainstalowany system operacyjny, takie jak liczba węzłów NUMA wraz z przynależnością jednostek przetwarzających do poszczególnych węzłów NUMA, liczbę bitów stosowaną w adresacji ulotnej pamięci fizycznej i wirtualnej, identyfikatory aktywnych jednostek przetwarzających wraz z wykazaniem obsługi cienko/grubokońcowości, całkowity rozmiar

pamieci operacyjnej wyrażony w MiB (bez uwzgledniania statycznego przydziału pamieci dla jadra systemu), wszystkie fizyczne urządzenia blokowe: dyski i napedy wraz z rozmiarem ich przestrzeni danych. Należy także zaprezentować listę wszystkich nazw załadowanych do pamięci modułów jadra systemu oraz wyświetlić informacje o module dm_cache (dedykowaną wersję jądra i licencję) i następnie załadować go do pamięci. W trakcie istnienia w systemie operacyjnym sesji GUI różnych, nieuprzywilejowanych użytkowników należy przeprowadzić poprawnie procedurę zakończenia pracy systemu operacyjnego z opóźnieniem wykonania 60 sekund i komunikatem z powiadomieniem o planowanym zakończeniu pracy systemu skierowanym do użytkowników obecnych w systemie operacyjnym. W trakcie trwania opóźnienia, jeszcze przed zamknięciem systemu, należy wykazać wszystkie obsługiwane przez system operacyjny stanowiska (ang. seat) wraz z istniejacymi sesjami użytkowników. Należy również zaprezentować, że w trakcie opóźnionego zatrzymania pracy 2.1. (max. 0,6pkt.) Jedno z dotychczas utworzonych kont nieuprzywilejowanych musi mieć wymuszoną zmianę hasła co 14 dni, dodatkowo użytkownik dzień wcześniej musi być ostrzegany o konieczności zmiany hasła.....5 2.2. (max. 0,6pkt.) Należy utworzyć w systemie grupę tymczasową operatorzy, w której uczestnictwo będzie wymagać znajomości hasła. Następnie należy zaprezentować tymczasowe uczestnictwo jednego z kont użytkowników w utworzonej grupie. WSKAZÓWKA: tymczasowe uczestnictwo w grupie oznacza 2.3. (max. 0.6pkt.) Wykorzystując program sudo należy umożliwić użytkownikowi nieuprzywilejowanemu romek (i tylko jemu) jedynie wykonanie z dowolnie zdefiniowanym opóźnieniem, określonym w trakcie wykonania 2.4. (max. 0,6pkt.) Należy zapewnić opóźnione o 3 minuty jednokrotne uruchomienie programu uptime przez użytkownika nieuprzywilejowanego poprzez zdefiniowanie zadania uruchamianego w określonym czasie, tak aby jego wykonanie nie wymagało istnienia sesji użytkownika w systemie. Oprócz wyników zwróconych przez uruchomiony program uptime należy też przedstawić zawartość odpowiedniej kolejki zadań czasowych dla 2.5. (max. 0,6pkt.) Zapewnić cykliczne czyszczenie katalogu /var/tmp zawierającego pliki tymczasowe, czyszczenie musi być realizowane co 3 godziny. W wyniku czyszczenia zawartości katalogu usuwane muszą być pliki regularne, 2.6. (max. 0,6pkt.) Skonfigurowanie usługi systemowej zdalnego dostępu z wykorzystaniem SSH (Secure Shell). Dla konta użytkownika nieuprzywilejowanego należy zapewnić możliwość uwierzytelnienia z wykorzystaniem pary kluczy asymetrycznych (prywatny i publiczny klucz SSH) bez konieczności interakcji użytkownika systemu, zaś dla innego wybranego konta użytkownika nieuprzywilejowanego wymagane jest udostępnienie zdalnego uwierzytelnienia przez SSH za pomocą hasła. Należy także zaprezentować sposób 2.7. (max. 0.6pkt.) Dla konta użytkownika nieuprzywilejowanego romek należy wykonać zmiane interpretera poleceń na ksh. Dla innego konta użytkownika nieuprzywilejowanego należy dokonać zablokowania tego konta (uniemożliwienia poprawnego uwierzytelnienia) i wykazać, że blokada konta nie jest skuteczna dla istniejących sesji użytkownika w systemie operacyjnym. Następnie jego odblokowania, w sposób nie powodujący zmiany obowiązującego dla niego hasła. Blokowania nie należy realizować poprzez ustalenie limitu czasowego ważności konta czy też zmiany hasła lub powłoki. Zaprezentować komunikację pomiędzy użytkownikami korzystającymi z różnych kont w systemie operacyjnym z wykorzystaniem konsol tekstowych. Wymagane zaprezentowanie 2.8. (max. 0,6pkt.) Zaprezentować wyłączenie jednej z aktywnych jednostek przetwarzających w systemie operacyjnym. Następnie należy zaprezentować architekturę (32- lub 64-bitowa) uruchomionego systemu operacyjnego. Dokonać kompilacji załączonego programu przy domyślnych ustawieniach kompilatora i pokazać, dla jakiej architektury przeznaczony jest wynikowy plik wykonywalny. Używając odpowiedniej opcji kompilatora skompilować program dla alternatywnej (32- lub 64- bitowej) architektury tak, aby nie nadpisać wyniku poprzedniej kompilacji. Pokazać, dla jakiej architektury przeznaczony jest wynikowy plik wykonywalny. Sprawdzić możliwość uruchomienia obu uzyskanych plików wynikowych (zademonstrować komunikat wyświetlony po uruchomieniu). WSKAZÓWKA: kompilacja dla alternatywnej architektury wymaga 2.9. (max. 0.6pkt.) Należy zmienić polityke bezpieczeństwa systemu poprzez dodanie reguły zabraniającej uczestnikom grupy sysop wykonywania operacji ponownego uruchomienia systemu i zakończenia jego pracy.........6 2.10. (max. 0,6pkt.) Należy poprzez odpowiednie ustawienie przywilejów POSIX (POSIX capabilities) umożliwić użytkownikom nieuprzywilejowanym ustawianie konfiguracji interfejsów sieciowych za pomoca programu ip.

1. (Obligatoryjne: 0 lub 6pkt.) Podstawy zarządzania systemem operacyjnym Linux.

1.1. (max. 0,6pkt.) Dla dowolnego pliku regularnego powstałego w procesie instalacji systemu należy określić pakiet oprogramowania, który go zawiera, należy też przedstawić informacje o odszukanym pakiecie: dostawcę oprogramowania, wersję i wydanie, przypisaną grupę oprogramowania, rozmiar, datę instalacji w systemie, typ licencji, adres URL projektu oprogramowania wraz z listą zawartych w nim plików (w listingu wystarczy zaprezentować lokalizację trzech plików zawartych w pakiecie).

```
(arch, dnf, head, tail, rpm, sudo, uname, which, /etc/dnf/dnf.conf, /etc/yum.repos.d/*)
[root@localhost ttyid:0 nie mar 21 16:58:03 ~] # rpm -qf /etc/dnf/dnf.conf
dnf-data-4.6.1-1.fc33.noarch
[root@localhost ttyid:0 nie mar 21 16:58:13 ~]# rpm -qi dnf-data
          : dnf-data
Name
            : 4.6.1
Version
Release
            : 1.fc33
Architecture: noarch
Install Date: nie, 7 mar 2021, 16:21:00
Group : Unspecified
           : 38250
: GPLv2+
Size
License
Signature : RSA/SHA256, wto, 2 mar 2021, 17:42:59, Key ID 49fd77499570ff31 Source RPM : dnf-4.6.1-1.fc33.src.rpm Build Date : wto, 2 mar 2021, 17:03:22
Build Host : buildvm-a32-12.iad2.fedoraproject.org
Packager : Fedora Project
Vendor : Fedora Project
            : https://github.com/rpm-software-management/dnf
URL
Bug URL
             : https://bugz.fedoraproject.org/dnf
            : Common data and configuration files for DNF
Summary
Description :
Common data and configuration files for DNF
[root@localhost ttyid:0 nie mar 21 16:58:23 \sim]# rpm -ql dnf-data
/etc/dnf
/etc/dnf/aliases.d
/etc/dnf/dnf.conf
/etc/dnf/modules.d
/etc/dnf/modules.defaults.d
/etc/dnf/plugins
/etc/dnf/protected.d
/etc/dnf/protected.d/dnf.conf
/etc/dnf/vars
/etc/libreport/events.d/collect_dnf.conf
/etc/logrotate.d/dnf
/usr/lib/tmpfiles.d/dnf.conf
/usr/share/doc/dnf
/usr/share/doc/dnf/AUTHORS
/usr/share/doc/dnf/README.rst
/usr/share/licenses/dnf
/usr/share/licenses/dnf/COPYING
/usr/share/licenses/dnf/PACKAGE-LICENSING
/usr/share/man/man5/dnf.conf.5.gz
/war/lib/dnf
/var/lib/dnf/groups.json
/var/lib/dnf/history
/var/lib/dnf/yumdb
/var/log/dnf.librepo.log
/war/log/dnf.log
/war/log/dnf.plugin.log
/var/log/dnf.rpm.log
/var/log/hawkey.log
```

1.2. (max. 0,6pkt.) Po uwierzytelnieniu użytkownika nieuprzywilejowanego i uruchomieniu programu terminala tekstowego należy sprawdzić tożsamość użytkownika (UID i GID). Należy też wykonać zmianę grupy bieżącej utworzonego użytkownika nieuprzywilejowanego na grupę wheel bez zmiany konfiguracji zachowawczej. Wymagane także zaprezentowanie zmiany hasła przez użytkownika nieuprzywilejowanego. Następnie zaprezentować obowiązujące w systemie operacyjnym kodowanie znaków i ustawienia lokalizacji (wystarczy zaprezentować zmiennej środowiskowej LANG). Dla utworzonego pliku zawierającego przykładowy tekst w języku polskim, gdzie użyto polskich znaków diakrytycznych, należy wykazać obowiązujące kodowanie znaków. Dla konsoli tekstowej należy wskazać plik reprezentujący przypisane urządzenie znakowe terminala, niezbędne jest zaprezentowanie rodzaju tego pliku. Wymagane jest wykazanie, że dwie różne konsole tekstowe wykorzystują unikalne urządzenia terminali znakowych.

```
(exit, id, users, groups, logout, locale, tty, chvt, clear, enca, file, passwd, pwmake, pwscore, printenv, recode, sg, whoami, <ctrl+l>,
/etc/locale.conf )
[sysop@229850 ttyid:0 śro mar 17 17:26:14 ~]$ id
```

```
uid=1000(sysop) gid=1000(sysop) grupy=1000(sysop),10(wheel),982(vboxsf)
kontekst=unconfined_u:unconfined_r:unconfined_t:s0-s0:c0.c1023
[sysop@229850 ttyid:0 śro mar 17 17:26:15 ~]$ sg wheel
[sysop@229850 ttyid:0 śro mar 17 17:26:24 ~]$ id
uid=1000(sysop) gid=10(wheel) grupy=10(wheel),982(vboxsf),1000(sysop)
kontekst=unconfined_u:unconfined_r:unconfined_t:s0-s0:c0.c1023
[sysop@229850 ttyid:0 śro mar 17 17:26:26 ~]$ passwd
Zmienianie hasła użytkownika sysop.
Nowe hasło:
Proszę ponownie wpisać nowe hasło:
passwd: zaktualizowanie wszystkich tokenów uwierzytelniania się powiodło
[sysop@229850 ttyid:0 śro mar 17 17:28:00 ~]$ cat /etc/locale.conf
LANG="pl_PL.UTF-8"
[sysop@229850 ttyid:0 śro mar 17 17:28:33 ~]$ nano txt.txt
[sysop@229850 ttyid:0 śro mar 17 17:37:14 \sim]$ cat txt.txt
Istnieją dwa sposoby na łatwe prześliźnięcie się przez życie: wierzyć we wszystko lub wątpić we
wszystko. Oba chronią nas przed samodzielnym myśleniem.
Alfred Korzybski
[sysop@229850 ttyid:0 śro mar 17 17:37:26 ~]$ enca txt.txt
Universal transformation format 8 bits; UTF-8
[sysop@229850 ttyid:0 śro mar 17 17:37:46 ~]$ tty
/dev/pts/0
[sysop@229850 ttyid:0 śro mar 17 17:37:50 \sim]$ ls -1 /dev/pts/0
crw--w---. 1 sysop tty 136, 0 03-17 17:38 /dev/pts/0
[sysop@229850 ttyid:0 śro mar 17 17:38:01 ~]$ file /dev/pts/0
/dev/pts/0: character special (136/0)
```

```
[sysop@229850 ttyid:1 śro mar 17 17:38:18 ~]$ tty
/dev/pts/1
[sysop@229850 ttyid:1 śro mar 17 17:38:28 ~]$ ls -l /dev/pts/1
crw--w---. 1 sysop tty 136, 1 03-17 17:38 /dev/pts/1
[sysop@229850 ttyid:1 śro mar 17 17:38:37 ~]$ file /dev/pts/1
/dev/pts/1: character special (136/1)
```

1.3. (max. 0,6pkt.) W powłoce bash należy sprawdzić jakie są dostępne rodzaje polecenia time z rozróżnieniem na polecenia wewnętrzne i zewnętrzne. Należy wykonać wewnętrzne i zewnętrzne polecenie time. Następnie zaprezentować zmianę tożsamości z konta użytkownika nieuprzywilejowanego na konto użytkownika uprzywilejowanego (UID=0). Zarówno przed jak i po zmianie tożsamości należy zaprezentować wartość zmiennej środowiskowej PATH. Po powrocie do poprzedniej tożsamości użytkownika nieuprzywilejowanego należy ponowić operację zmiany tożsamości na konto użytkownika uprzywilejowanego, przy czym jako argument należy podać znak - (minus) i wykazać różnice w liście katalogów w wartości zmiennej środowiskowej PATH. WSKAZÓWKA: inna pozycja katalogu w listach nie powinna być wykazywana jako różnica, ponieważ występuje on w obu listach katalogów.

```
(builtin, cd, env, su, sudo, printenv, pwd, type, logname, exit, logout, <Ctrl+d> )
[sysop@229850 ttyid:0 śro mar 31 01:06:03 ~]$ type -a time
time jest słowem kluczowym powłoki
time jest /bin/time
time jest /usr/bin/time
[sysop@229850 ttyid:0 śro mar 31 01:06:05 ~]$ time leafpad
real
       0m1,484s
user
       0m0,071s
       0m0,043s
[sysop@229850 ttyid:0 śro mar 31 01:06:10 \sim]$ /usr/bin/time leafpad
0.07user 0.03system 0:01.04elapsed 10%CPU (0avgtext+0avgdata 31708maxresident)k
Oinputs+8outputs (44major+2215minor)pagefaults Oswaps
[sysop@229850 ttyid:0 śro mar 31 01:06:25 ~]$ echo $PATH
/home/sysop/.local/bin:/home/sysop/bin:/usr/local/bin:/bin:/usr/bin:/usr/local/sbin:/usr/sbin:/sbin
[sysop@229850 ttyid:0 śro mar 31 01:06:31 \sim]$ \mathbf{su}
[root@229850 ttyid:0 śro mar 31 01:06:33 sysop]# id
uid=0(root) gid=0(root) grupy=0(root) kontekst=unconfined u:unconfined t:s0-
s0:c0.c1023
[root@229850 ttyid:0 śro mar 31 01:06:34 sysop]# echo $PATH
/root/.local/bin:/root/bin:/home/sysop/.local/bin:/home/sysop/bin:/usr/local/bin:/bin:/usr/bin:/
usr/local/sbin:/usr/sbin:/sbin
[root@229850 ttyid:0 śro mar 31 01:06:38 sysop]# exit
exit
[sysop@229850 ttyid:0 śro mar 31 01:06:39 ~]$ su -
[root@229850 ttyid:0 śro mar 31 01:06:41 ~]# echo $PATH
/root/.local/bin:/root/bin:/usr/local/sbin:/usr/local/bin:/usr/sbin:/usr/bin
```

libvirtd.service, przy czym wykonane zmiany w bieżącej konfiguracji usług systemowych muszą być również zachowawcze (stosowane przy każdym kolejnym uruchomieniu systemu). Dla wymienionych usług należy przedstawić ich status z wykazaniem czy sa włączone czy wyłączone w konfiguracji bieżącej i zachowawczej. Dodatkowo należy zaprezentować regułę polityki PolicyKit ustalającą, z których kont użytkowników nieuprzywilejowanych można włączać i wyłączać usługi systemowe. Następnie należy wyświetlić listę wszystkich istniejących usług systemowych wraz z ich stanem bieżącej aktywności (aktywności poszczególnych usług w bieżącej sesji systemu operacyjnego), przy czym lista nie może zawierać wpisów innych niż usługi systemowe. Wymagane zaprezentowanie komunikatów zdarzeń z wybranego 2 minutowego przedziału czasu zarejestrowanych przez usługę systemd-journald.service w systemowym dzienniku zdarzeń w bieżącym tygodniu ale nie w dniu kiedy realizowano wyświetlenie, gdzie należy wykazać tylko po jednym komunikacie zgłoszonym przez wybrany proces i jądro systemu. Należy wyświetlić nie więcej niż 15 komunikatów systemowego dziennika zdarzeń. WSKAZÓWKA: Usługa systemowa jest jednostką systemd posiadającą suffiks nazwy service

```
(journalctl, systemctl, service, chkconfig , /etc/systemd/* /etc/polkit-1/rules.d/*, /usr/share/polkit-1/{actions/*.policy,rules.d/*rules})
[root@localhost ttyid:0 nie mar 21 17:05:51 ~]# systemctl start psacct.service
[root@localhost ttyid:0 nie mar 21 17:05:52 ~]# systemctl enable psacct.service
{\tt Created \ symlink \ /etc/systemd/system/multi-user.target.wants/psacct.service \ \rightarrow \ }
/usr/lib/systemd/system/psacct.service.
[root@localhost ttyid:0 nie mar 21 17:05:58 ~]# systemctl status psacct.service
• psacct.service - Kernel process accounting
     Loaded: loaded (/usr/lib/systemd/system/psacct.service; enabled; vendor pr>
     Active: active (exited) since Sun 2021-03-21 17:05:52 CET; 11s ago
   Main PID: 2018 (code=exited, status=0/SUCCESS)
      Tasks: 0 (limit: 5849)
     Memory: 0B
       CPU: 0
     CGroup: /system.slice/psacct.service
mar 21 17:05:52 229850.vlab.it.p.lodz.pl systemd[1]: Starting Kernel process ac>
mar 21 17:05:52 229850.vlab.it.p.lodz.pl accton[2018]: Turning on process accou>
mar 21 17:05:52 229850.vlab.it.p.lodz.pl systemd[1]: Finished Kernel process ac>
[root@localhost ttyid:0 nie mar 21 17:06:05 ~]# systemctl stop libvirtd.service
Warning: Stopping libvirtd.service, but it can still be activated by:
  libvirtd.socket
  libvirtd-ro.socket
  libvirtd-admin.socket
[root@localhost ttyid:0 nie mar 21 17:06:20 ~]# systemctl disable libvirtd.service
Removed /etc/systemd/system/multi-user.target.wants/libvirtd.service.
Removed /etc/systemd/system/sockets.target.wants/virtlockd.socket.
Removed /etc/systemd/system/sockets.target.wants/virtlogd.socket.
Removed /etc/systemd/system/sockets.target.wants/libvirtd.socket.
Removed /etc/systemd/system/sockets.target.wants/libvirtd-ro.socket.
[root@localhost ttyid:0 nie mar 21 17:06:27 ~]# systemctl status libvirtd.service
• libvirtd.service - Virtualization daemon
     Loaded: loaded (/usr/lib/systemd/system/libvirtd.service; disabled; vendor>
     Active: inactive (dead) since Sun 2021-03-21 16:57:56 CET; 8min ago
TriggeredBy: • libvirtd-ro.socket
             • libvirtd.socket
             • libvirtd-admin.socket
       Docs: man:libvirtd(8)
             https://libvirt.org
   Main PID: 1078 (code=exited, status=0/SUCCESS)
        CPU: 64ms
mar 21 16:55:54 localhost.localdomain systemd[1]: Starting Virtualization daemo>
mar 21 16:55:54 localhost.localdomain systemd[1]: Started Virtualization daemon.
mar 21 16:57:56 localhost.localdomain systemd[1]: libvirtd.service: Succeeded.
[root@localhost ttyid:0 nie mar 21 17:06:42 ~]# cat /etc/polkit-1/rules.d/*
polkit.addAdminRule(function(action, subject)
        //polkit.log('Starting pkla-admin-identities\n');
       // Let exception, if any, propagate to the JS authority
var res = polkit.spawn(['/usr/bin/pkla-admin-identities']);
        //polkit.log('Got "' + res.replace(/\n/g, '\n') + '"\n');
        if (res == '')
               return null;
       var identities = res.split('\n');
//polkit.log('Identities: ' + identities.join(',') + '\n');
        if (identities[identities.length - 1] == '')
                identities.pop()
        //polkit.log('Returning: ' + identities.join(',') + '\n');
        return identities;
});
polkit.addRule(function(action, subject) {
   var params = ['/usr/bin/pkla-check-authorization',
                      subject.user, subject.local ? 'true' : 'false',
        subject.active ? 'true' : 'false', action.id];
//polkit.log('Starting ' + params.join(' ') + '\n');
```

```
var res = polkit.spawn(params);
       //polkit.log('Got "' + res.replace(/\n/g, '\\n') + '"\n');
       if (res == '')
            return null;
      return res.replace(/\n$/, '');
/* -*- mode: js; js-indent-level: 4; indent-tabs-mode: nil -*- */
// DO NOT EDIT THIS FILE, it will be overwritten on update
// Default rules for polkit
// See the polkit(8) man page for more information
// about configuring polkit.
polkit.addAdminRule(function(action, subject) {
  return ["unix-group:wheel"];
});
[root@localhost ttyid:0 nie mar 21 17:07:50 ~]# systemctl list-units -a -t service
 UNTT
                                                                                      TIOAD
         SUB JOB DESCRIPTION
ACTIVE
abrt-journal-core.service
                                                                                      loaded
                     Creates ABRT problems from coredumpctl messages
active running
                                                                                      loaded
 abrt-oops.service
                     ABRT kernel log watcher
active
        running
                                                                                      loaded
 abrt-vmcore.service
inactive dead
                     Harvest vmcores for ABRT
 abrt-xorg.service
                                                                                      loaded
                     ABRT Xorg log watcher
active
      running
 abrtd.service
                                                                                      loaded
active running ABRT Automated Bug Reporting Tool
 alsa-restore.service
                                                                                      loaded
inactive dead
                     Save/Restore Sound Card State
 alsa-state.service
                                                                                      loaded
                     Manage Sound Card State (restore and store)
active running
• apparmor.service
                                                                                      not-
found inactive dead
                            apparmor.service
 atd.service
                                                                                      loaded
active
         running
                     Deferred execution scheduler
 auditd.service
                                                                                      loaded
active running Security Auditing Service
 auth-rpcgss-module.service
                                                                                      loaded
inactive dead Kernel Module supporting RPCSEC_GSS
• autofs.service
                                                                                      not-
found inactive dead
                           autofs.service
                                                                                      loaded
 avahi-daemon.service
active running
                      Avahi mDNS/DNS-SD Stack
 blk-availability.service
                                                                                      loaded
inactive dead Availability of block devices
                                                                                      loaded
 chronyd.service
        running
active
                     NTP client/server
 crond.service
                                                                                      loaded
active running
                     Command Scheduler
                                                                                      loaded
 cups.service
                      CUPS Scheduler
inactive dead
 dbus-:1.6-org.freedesktop.problems@0.service
                                                                                      loaded
active running
                   dbus-:1.6-org.freedesktop.problems@0.service
dbus-broker.service
                                                                                      loaded
                     D-Bus System Message Bus
active running
 dkms.service
                                                                                      loaded
        exited
                     Builds and install new kernel modules through DKMS
active
 dm-event.service
                                                                                      loaded
                     Device-mapper event daemon
inactive dead
 dnf-makecache.service
                                                                                      loaded
                      dnf makecache
inactive
         dead
 dracut-cmdline.service
                                                                                      loaded
                      dracut cmdline hook
inactive dead
 dracut-initqueue.service
                                                                                      loaded
inactive dead
                     dracut initqueue hook
                                                                                      loaded
 dracut-mount.service
inactive dead
                      dracut mount hook
                                                                                      loaded
 dracut-pre-mount.service
inactive dead dracut pre-mount hook
 dracut-pre-pivot.service
                                                                                      loaded
                     dracut pre-pivot and cleanup hook
```

dracut-pre-trigger.ser	vice	loaded
inactive dead	dracut pre-trigger hook	المصامما
dracut-pre-udev.servic inactive dead		loaded
dracut-shutdown.servic	e Restore /run/initramfs on shutdown	loaded
• ebtables.service		not-
found inactive dead emergency.service	ebtables.service	loaded
inactive dead • fcoe.service	Emergency Shell	not
found inactive dead	fcoe.service	
firewalld.service active running	firewalld - dynamic firewall daemon	loaded
flatpak-add-fedora-rep	oos.service	loaded
<pre>inactive dead flatpak-system-helper.</pre>	Add Fedora flatpak repositories service	loaded
inactive dead fstrim.service	flatpak system helper	loaded
inactive dead	Discard unused blocks on filesystems from /etc/fstab	
<pre>getty@tty1.service inactive dead</pre>	Getty on tty1	loaded
gpm.service		loaded
active running gssproxy.service	Console Mouse manager	loaded
active running import-state.service	GSSAPI Proxy Daemon	loaded
active exited	Import network configuration from initramfs	
<pre>initrd-cleanup.service inactive dead</pre>	cleaning Up and Shutting Down Daemons	loaded
initrd-parse-etc.servi	ce	loaded
<pre>inactive dead initrd-switch-root.ser</pre>	Reload Configuration from the Real Root vice	loaded
<pre>inactive dead initrd-udevadm-cleanup</pre>	Switch Root o-dh.service	loaded
inactive dead		
 ip6tables.service found inactive dead 	ip6tables.service	not-
• ipset.service found inactive dead	ipset.service	not-
• iptables.service		not-
found inactive dead irqbalance.service	iptables.service	loaded
active running	irqbalance daemon	
 iscsi-shutdown.service found inactive dead 	iscsi-shutdown.service	not-
• iscsi.service found inactive dead	iscsi.service	not-
• iscsid.service		not-
found inactive dead kdump.service	iscsid.service	loaded
inactive dead kmod-static-nodes.serv	Crash recovery kernel arming	loaded
	Create list of static device nodes for the current kernel	Toaded
<pre>ldconfig.service inactive dead</pre>	Rebuild Dynamic Linker Cache	loaded
• libvirt-guests.service		not-
found inactive dead libvirtd.service	libvirt-guests.service	loaded
<pre>inactive dead • livesys-late.service</pre>	Virtualization daemon	not-
found inactive dead	livesys-late.service	1100
 livesys.service found inactive dead 	livesys.service	not-
logrotate.service		loaded
<pre>inactive dead • lvm2-activation-early.</pre>	Rotate log files service	not-
<pre>found inactive dead • lvm2-activation.service</pre>	lvm2-activation-early.service	not-
found inactive dead	lvm2-activation.service	
lvm2-lvmpolld.service inactive dead	LVM2 poll daemon	loaded
lvm2-monitor.service active exited	Monitoring of LVM2 mirrors, snapshots etc. using dmeventd or prog	loaded
polling	monitoring of Ever militors, snapshots etc. using unevente of prog	1033

1 2		1 1 - 1
lvm2-pvscan@8:3.servic active exited	ce LVM event activation on device 8:3	loaded
lxdm.service active running	LXDM (Lightweight X11 Display Manager)	loaded
<pre>mcelog.service active running</pre>	Machine Check Exception Logging Daemon	loaded
<pre>mdmonitor.service inactive dead</pre>	Software RAID monitoring and management	loaded
mlocate-updatedb.servi		loaded
modprobe@configfs.serv	rice	loaded
modprobe@drm.service		loaded
<pre>inactive dead modprobe@fuse.service</pre>	Load Kernel Module drm	loaded
<pre>inactive dead multipathd.service</pre>	Load Kernel Module fuse	loaded
inactive dead • network.service	Device-Mapper Multipath Device Controller	not-
found inactive dead	network.service	
NetworkManager-wait-or active exited	nine.service Network Manager Wait Online	loaded
NetworkManager.service		loaded
nfs-blkmap.service		loaded
<pre>inactive dead nfs-convert.service</pre>	pNFS block layout mapping daemon	loaded
<pre>inactive dead nfs-idmapd.service</pre>	Preprocess NFS configuration convertion	loaded
<pre>inactive dead nfs-mountd.service</pre>	NFSv4 ID-name mapping service	loaded
inactive dead nfs-server.service	NFS Mount Daemon	loaded
inactive dead nfs-utils.service	NFS server and services	loaded
inactive dead	NFS server and client services	
nfsdcld.service inactive dead	NFSv4 Client Tracking Daemon	loaded
nftables.service inactive dead	Netfilter Tables	loaded
 nslcd.service found inactive dead 	nslcd.service	not-
 ntpd.service found inactive dead 	ntpd.service	not-
• ntpdate.service		not-
found inactive dead ostree-remount.service	ntpdate.service	loaded
<pre>inactive dead pcscd.service</pre>	OSTree Remount OS/ Bind Mounts	loaded
<pre>inactive dead plymouth-quit-wait.ser</pre>	PC/SC Smart Card Daemon	loaded
active exited plymouth-quit.service	Hold until boot process finishes up	loaded
active exited	Terminate Plymouth Boot Screen	
plymouth-read-write.se active exited	ervice Tell Plymouth To Write Out Runtime Data	loaded
plymouth-start.service active exited	Show Plymouth Boot Screen	loaded
<pre>plymouth-switch-root.s inactive dead</pre>	service Plymouth switch root service	loaded
polkit.service active running	Authorization Manager	loaded
psacct.service		loaded
active exited qemu-guest-agent.servi	Kernel process accounting .ce	loaded
active running raid-check.service	QEMU Guest Agent	loaded
<pre>inactive dead • rbdmap.service</pre>	RAID setup health check	not-
found inactive dead rc-local.service	rbdmap.service	loaded
inactive dead	/etc/rc.d/rc.local Compatibility	
rescue.service inactive dead	Rescue Shell	loaded
rngd.service		loaded

active	running	Hardware RNG Entropy Gatherer Daemon	
rpc-gssd	.service		loaded
	dead d-notify.servi	RPC security service for NFS client and server	loaded
active	exited	Notify NFS peers of a restart	100000
	d.service dead	NFS status monitor for NFSv2/3 locking.	loaded
	ssd.service	With Status Monitor for Midv2/3 focking.	not-
	tive dead	rpc-svcgssd.service	loaded
rpcbind.: inactive		RPC Bind	Toaded
	build.service	DDM database wabuild	loaded
inactive rsyslog.		RPM database rebuild	loaded
	_	System Logging Service	1 1 - 1
active	emon.service running	RealtimeKit Scheduling Policy Service	loaded
	autorelabel-ma	rk.service	loaded
inactive smartd.se	dead ervice	Mark the need to relabel after reboot	loaded
inactive		Self Monitoring and Reporting Technology (SMART) Daemon	
 sntp.serv found inact 	vice tive dead	sntp.service	not-
	agentd.service		loaded
active	running gen@ecdsa.serv	Agent daemon for Spice guests	loaded
	dead	OpenSSH ecdsa Server Key Generation	100000
sshd-key	gen@ed25519.se	rvice OpenSSH ed25519 Server Key Generation	loaded
	gen@rsa.servic	-	loaded
inactive sshd.serv		OpenSSH rsa Server Key Generation	loaded
active		OpenSSH server daemon	Toaded
sssd-kcm inactive	.service	CCCD Vowboxes Casha Manager	loaded
sssd.ser		SSSD Kerberos Cache Manager	loaded
active	_	System Security Services Daemon	1 1 - 1
active	ate@zram0.serv exited	Create swap on /dev/zram0	loaded
• syslog.se			not-
	tive dead collect.servic	syslog.service e	loaded
_		system activity accounting tool	
sysstat-:	summary.servic dead	Generate a daily summary of process accounting	loaded
sysstat.			loaded
active systemd-		Resets System Activity Logs console.service	loaded
inactive	dead	Dispatch Password Requests to Console	
systemd-a inactive	ask-password-p dead	lymouth.service Forward Password Requests to Plymouth	loaded
systemd-	ask-password-w	all.service	loaded
inactive	dead binfmt.service	Forward Password Requests to Wall	loaded
active	exited	Set Up Additional Binary Formats	10000
systemd-l inactive	boot-system-to dead	ken.service Store a System Token in an EFI Variable	loaded
	firstboot.serv		loaded
	dead fsck-root.serv	First Boot Wizard	loaded
inactive	dead	File System Check on Root Device	Toaded
systemd-:	fsck@dev-disk- exited	by\x2duuid-a09b6a73\x2db7b0\x2d4533\x2da927\x2d3ccb7ad6017b.service	loaded
3ccb7ad601		File System Check on /dev/disk/by-uuid/a09b6a73-b7b0-4533-a927-	
-		by\x2duuid-BC73\x2d077A.service	loaded
active systemd-:	exited fsck@dev-mappe	File System Check on /dev/disk/by-uuid/BC73-077A r-fedora\x2dhome.service	loaded
active	exited	File System Check on /dev/mapper/fedora-home	1
systemd-I active	homed.service running	Home Area Manager	loaded
systemd-l	hwdb-update.se	rvice	loaded
inactive systemd-:	dead initctl.servic	Rebuild Hardware Database	loaded
inactive	dead	initctl Compatibility Daemon	
systemd-	journai-catalo	g-update.service	loaded

inactive dead	Rebuild Journal Catalog	
systemd-journal-flush.	· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·	loaded
	Flush Journal to Persistent Storage	
systemd-journald.servi		loaded
active running	Journal Service	loaded
<pre>systemd-logind.service active running</pre>	User Login Management	loaded
systemd-machine-id-com		loaded
inactive dead	Commit a transient machine-id on disk	
• systemd-machined.servi		not-
found inactive dead systemd-modules-load.s	systemd-machined.service	loaded
active exited	Load Kernel Modules	Toaded
systemd-networkd.servi		loaded
inactive dead	Network Service	
systemd-quotacheck.ser		loaded
<pre>inactive dead systemd-random-seed.se</pre>	File System Quota Check	loaded
=	Load/Save Random Seed	10000
systemd-remount-fs.ser	vice	loaded
active exited	<u>-</u>	
<pre>systemd-repart.service inactive dead</pre>	Repartition Root Disk	loaded
systemd-resolved.servi		loaded
active running	Network Name Resolution	
systemd-rfkill.service		loaded
<pre>inactive dead systemd-sysctl.service</pre>		loaded
	Apply Kernel Variables	Toaded
systemd-sysusers.servi		loaded
inactive dead	Create System Users	
systemd-timesyncd.serv		loaded
<pre>inactive dead systemd-tmpfiles-clean</pre>	Network Time Synchronization	loaded
inactive dead	Cleanup of Temporary Directories	10000
systemd-tmpfiles-setup	-dev.service	loaded
	Create Static Device Nodes in /dev	1
systemd-tmpfiles-setup active exited	Create Volatile Files and Directories	loaded
systemd-udev-settle.se		loaded
active exited	Wait for udev To Complete Device Initialization	
systemd-udev-trigger.s		loaded
active exited systemd-udevd.service	Coldplug All udev Devices	loaded
active running	Rule-based Manager for Device Events and Files	Toaueu
systemd-update-done.se		loaded
inactive dead	Update is Completed	
<pre>systemd-update-utmp-ru inactive dead</pre>		loaded
systemd-update-utmp.se	Update UTMP about System Runlevel Changes	loaded
active exited	Update UTMP about System Boot/Shutdown	100000
systemd-user-sessions.		loaded
active exited	Permit User Sessions	
systemd-userdbd.servic active running	e User Database Manager	loaded
systemd-vconsole-setup	- The state of the	loaded
active exited	Setup Virtual Console	
udisks2.service		loaded
active running unbound-anchor.service	Disk Manager	loaded
inactive dead	update of the root trust anchor for DNSSEC validation in unbound	Toaded
upower.service	•	loaded
active running	Daemon for power management	
user-runtime-dir@1000. active exited		loaded
user@1000.service	User Runtime Directory /run/user/1000	loaded
active running	User Manager for UID 1000	
vboxservice.service		loaded
inactive dead	VirtualBox guest services	1 1 1
vgauthd.service inactive dead	VGAuth Service for open-vm-tools	loaded
virtlockd.service		loaded
inactive dead	Virtual machine lock manager	
virtlogd.service	Winters I manking law managers	loaded
inactive dead	Virtual machine log manager	

```
vmtoolsd.service
                                                                                                                      loaded
                               Service for virtual machines hosted on VMware
inactive dead
• xencommons.service
                                                                                                                      not-
found inactive dead
                                       xencommons.service
• xendomains.service
                                                                                                                      not-
found inactive dead
                                       xendomains.service
• ypbind.service
                                                                                                                      not-
found inactive
                                       ypbind.service
LOAD = Reflects whether the unit definition was properly loaded. ACTIVE = The high-level unit activation state, i.e. generalization of SUB.
        = The low-level unit activation state, values depend on unit type.
JOB
         = Pending job for the unit.
180 loaded units listed.
To show all installed unit files use 'systemctl list-unit-files'.
[root@localhost ttyid:0 nie mar 21 17:11:48 ~]# journalctl -t audit -n 1 -S "2021-03-15 20:38:00" -
U "2021-03-15 20:40:00"
-- Logs begin at Sun 2021-03-07 20:02:49 CET, end at Sun 2021-03-21 17:11:08 CET. --
mar 15 20:38:00 localhost.localdomain audit[1119]: NETFILTER CFG table=security family=10 entries=0
op=xt register pid=1119 s>
[root@localhost ttyid:0 nie mar 21 17:11:51 ~]# journalctl -t kernel -n 1 -S "2021-03-15 20:38:00"
-U "2021-03-15 20:40:00"
-- Logs begin at Sun 2021-03-07 20:02:49 CET, end at Sun 2021-03-21 17:11:08 CET. --
mar 15 20:38:03 localhost.localdomain kernel: input: spice vdagent tablet as
/devices/virtual/input/input6
1.5. (max. 1,5pkt.) Pobrać dwie wersje tego samego programu: skonsolidowaną statycznie oraz dynamicznie (hiperłącza do obu plików programów
dostępne w treści zadania), po czym przedstawić ich rozmiary bez zaokrąglania wartości. Następnie dla wersji skonsolidowanej
dynamicznie określić listę wymaganych do jego uruchomienia bibliotek i sprawdzić ich obecność w systemie. Wykazanie obecności każdej
biblioteki współdzielonej oprócz VDSO (Virtual Dynamic Shared Object) w systemie wymaga zarówno zaprezentowania istnienia jej pliku jak
i występowania jej na liście bibliotek udostępnianych przez linker, który odpowiada za ich ładowanie do pamięci operacyjnej. Dokonać próby
uruchomienia obu wersji programu (zademonstrować komunikaty wypisywane na terminalu). Wyszukać i zainstalować pakiet zawierający
bibliotekę wymaganą przez program w wersji skonsolidowanej dynamicznie, wykazać jej obecność w systemie jak powyżej. Zaprezentować wynik uruchomienia programu w wersji konsolidowanej dynamicznie i zaprezentować dla niego listę pięciu nazw kolejnych wywołań systemowych oraz wykazać dla tego samego uruchomienia programu czas przetwarzania w trybie nieuprzywilejowanym i w trybie
```

uprzywilejowanym. Należy też zaprezentować, że biblioteka współdzielona też może być skonsolidowana dynamicznie, następnie dla tej biblioteki

```
należy przedstawić listę wszystkich wymaganych przez nią bibliotek.
(file, find, ldd, ldconfig, locate, ls, ltrace, ftrace, strace, objdump, readelf, strace, time, /usr/bin/time, which , /etc/ld.so.conf,
/etc/ld.so.conf.d/*)
[sysop@229850 ttyid:0 nie mar 21 17:27:31 ~]$ stat ./Pobrane/scrypt | grep rozmiar
 rozmiar: 18400 bloków: 40 bloki I/O: 4096 plik zwykły
[sysop@229850 ttyid:0 nie mar 21 17:27:56 ~]$ stat ./Pobrane/scrypts | grep rozmiar
 rozmiar: 1554784 bloków: 3040 bloki I/O: 4096 plik zwykły
[sysop@229850 ttyid:0 nie mar 21 17:28:07 ~]$ ldd ./Pobrane/scrypt
       linux-vdso.so.1 (0x00007fffbd9df000)
       libsodium.so.23 => not found
       libpthread.so.0 => /lib64/libpthread.so.0 (0x00007f39e0b91000)
       libc.so.6 \Rightarrow /lib64/libc.so.6 (0x00007f39e09c6000)
       /lib64/ld-linux-x86-64.so.2 (0x00007f39e0bc5000)
[sysop@229850 ttyid:0 nie mar 21 17:28:11 ~]$ ldconfig -p | grep libsodium.so.23 [sysop@229850 ttyid:0 nie mar 21 17:28:17 ~]$ locate libsodium.so.23
[sysop@229850 ttyid:0 nie mar 21 17:28:20 ~]$ ldconfig -p | grep libpthread.so.0
        libpthread.so.0 (libc6,x86-64, ABI systemu: Linux 3.2.0) => /lib64/libpthread.so.0
[sysop@229850 ttyid:0 nie mar 21 17:28:24 ~]$ locate libpthread.so.0
/usr/lib64/libpthread.so.0
[sysop@229850 ttyid:0 nie mar 21 17:28:31 ~]$ ldconfig -p | grep libc.so.6
       libc.so.6 (libc6,x86-64, ABI systemu: Linux 3.2.0) => /lib64/libc.so.6
[sysop@229850 ttyid:0 nie mar 21 17:28:34 ~]$ locate libc.so.6
/usr/lib64/libc.so.6
[sysop@229850 ttyid:0 nie mar 21 17:28:37 ~]$ ldconfig -p | grep /lib64/ld-linux-x86-64.so.2
       ld-linux-x86-64.so.2 (libc6,x86-64) => /lib64/ld-linux-x86-64.so.2
[sysop@229850 ttyid:0 nie mar 21 17:28:42 ~]$ locate /lib64/ld-linux-x86-64.so.2
/usr/lib64/ld-linux-x86-64.so.2
[sysop@229850 ttyid:0 nie mar 21 17:28:45 \sim]$ chmod a+x ./Pobrane/scrypt
[sysop@229850 ttyid:0 nie mar 21 17:28:48 ~]$ chmod a+x ./Pobrane/scrypts
[sysop@229850 ttyid:0 nie mar 21 17:28:51 ~]$ ./Pobrane/scrypts
Clear: sysopexample Scrypt hash:
$7$86..../....3TcLw9kjA6TwO4yjakBNTkGniEi1yKiuX8wfy13D2J3$/1PsdwN9LIfxm71qqyrH85h8zfQ.YMdODBCV73/
xYNC
[sysop@229850 ttyid:0 nie mar 21 17:28:55 ~]$ ./Pobrane/scrypt
./Pobrane/scrypt: error while loading shared libraries: libsodium.so.23: cannot open shared object
file: No such file or directory
[sysop@229850 ttyid:0 nie mar 21 17:28:59 ~]$ su
[root@229850 ttyid:0 nie mar 21 17:29:01 sysop]# yum install libsodium
Ostatnio sprawdzono ważność metadanych: 0:11:21 temu w dniu nie, 21 mar 2021, 17:17:52.
Rozwiązano zależności.
```

```
______
               Architektura Wersja
                                                   Repozytorium Rozm.
______
Instalowanie:
               x86_64 1.0.18-6.fc33
libsodium
                                                   fedora
                                                                   166 k
Podsumowanie transakcji
 -----
Instalacja 1 pakiet
Całkowity rozmiar pobierania: 166 k
Rozmiar po zainstalowaniu: 355 k
W porządku? [t/N]: t
Pobieranie pakietów:
                                          592 kB/s | 166 kB 00:00
libsodium-1.0.18-6.fc33.x86 64.rpm
                                          186 kB/s | 166 kB 00:00
Wykonywanie sprawdzania transakcji
Pomyślnie ukończono sprawdzanie transakcji.
Wykonywanie testu transakcji
Pomyślnie ukończono test transakcji.
Wykonywanie transakcji
                                                                    1/1
 Przygotowywanie
                              : libsodium-1.0.18-6.fc33.x86 64
                                                                    1/1
 Instalowanie
                             : libsodium-1.0.18-6.fc33.x86_64
: libsodium-1.0.18-6.fc33.x86_64
 Wykonywanie skryptu
                                                                    1/1
 Sprawdzanie
Zainstalowano:
 libsodium-1.0.18-6.fc33.x86 64
Ukończono.
[root@229850 ttyid:0 nie mar 21 17:29:34 sysop]# updatedb
[root@229850 ttyid:0 nie mar 21 17:29:39 sysop]# exit
exit
[sysop@229850 ttyid:0 nie mar 21 17:29:39 ~]$ locate libsodium.so.23
/usr/lib64/libsodium.so.23
/usr/lib64/libsodium.so.23.3.0
[sysop@229850 ttyid:0 nie mar 21 17:29:44 ~]$ ldconfig -p | grep libsodium.so.23
       libsodium.so.23 (libc6,x86-64) => /lib64/libsodium.so.23
[sysop@229850 ttyid:0 nie mar 21 17:29:47 ~]$ time ./Pobrane/scrypt
Clear: sysopexample Scrypt hash:
$7$86..../....S2XGxt8.W0LX1LdoJO4N2H/I.tK6B46eNc2prYY3ZFA$eCVi5o2Y/RmR4IZmTU/
SBHmIPeNUlDt4W2XD29hC.y8
real
      0m0,007s
      0m0,006s
user
      0m0,001s
[sysop@229850 ttyid:0 nie mar 21 17:29:50 ~]$ strace ./Pobrane/scrypt
execve("./Pobrane/scrypt", ["./Pobrane/scrypt"], 0x7ffcf6af36a0 /* 49 vars */) = 0
                                   = 0x1796000
brk (NULL)
arch_prctl(0x3001 /* ARCH_??? */, 0x7fff3fb94010) = -1 EINVAL (Zły argument)
access("/etc/ld.so.preload", R_OK) = -1 ENOENT (Nie ma takiego pliku ani katalogu)
openat(AT FDCWD, "/etc/ld.so.cache", O RDONLY|O CLOEXEC) = 3
[sysop@229850 ttyid:0 nie mar 21 17:29:56 \sim]$ file /usr/lib64/libc-2.32.so
/usr/lib64/libc-2.32.so: ELF 64-bit LSB shared object, x86-64, version 1 (GNU/Linux), dynamically
linked, interpreter /lib64/ld-linux-x86-64.so.2,
BuildID[sha1]=4a7fb374097fb927fb93d35ef98ba89262d0c4a4, for GNU/Linux 3.2.0, not stripped
[sysop@229850 ttyid:0 nie mar 21 17:30:02 ~]$ ldd /usr/lib64/libc-2.32.so
      /lib64/ld-linux-x86-64.so.2 (0x00007f7750ff9000)
      linux-vdso.so.1 (0x00007ffde1d9f000)
```

1.6. (max. 1,5pkt.) Należy określić podstawowe zasoby sprzętowe, jakimi dysponuje zainstalowany system operacyjny, takie jak liczba węzłów NUMA wraz z przynależnością jednostek przetwarzających do poszczególnych węzłów NUMA, liczbę bitów stosowaną w adresacji ulotnej pamięci fizycznej i wirtualnej, identyfikatory aktywnych jednostek przetwarzających wraz z wykazaniem obsługi cienko/grubokońcowości, całkowity rozmiar pamięci operacyjnej wyrażony w MiB (bez uwzględniania statycznego przydziału pamięci dla jądra systemu), wszystkie fizyczne urządzenia blokowe: dyski i napędy wraz z rozmiarem ich przestrzeni danych. Należy także zaprezentować listę wszystkich nazw załadowanych do pamięci modułów jądra systemu oraz wyświetlić informacje o module dm_cache (dedykowaną wersję jądra i licencję) i następnie załadować go do pamięci. W trakcie istnienia w systemie operacyjnym sesji GUI różnych, nieuprzywilejowanych użytkowników należy przeprowadzić poprawnie procedurę zakończenia pracy systemu operacyjnego z opóźnieniem wykonania 60 sekund i komunikatem z powiadomieniem o planowanym zakończeniu pracy systemu skierowanym do użytkowników obecnych w systemie operacyjnym. W trakcie trwania opóźnienia, jeszcze przed zamknięciem systemu, należy wykazać wszystkie obsługiwane przez system operacyjny stanowiska (ang. seat) wraz z istniejącymi sesjami użytkowników. Należy również zaprezentować, że w trakcie opóźnionego zatrzymania pracy systemu otworzenie nowej sesji użytkownika jest blokowane przez system operacyjny.

```
(cpuid, chvt, halt, init, last, loginctl, lslogins, lscpu, free, lsblk, lsdev, lshw, lsmod, lsusb, lspci, kmod, modinfo, modprobe, nproc,
```

```
ip6table nat
ip6table_mangle
ip6table_raw
ip6table security
iptable nat
nf_nat
nf_conntrack
nf_defrag_ipv6
nf_defrag_ipv4
iptable_mangle
iptable_raw
iptable_security
ip set
nf tables
rfkill
nfnetlink
ip6table filter
ip6 tables
iptable_filter
sunrpc
vfat
fat
snd_hda_codec_generic
ledtrig_audio
snd_hda_intel
snd_intel_dspcfg
soundwire_intel
soundwire_generic_allocation
snd_soc_core
snd compress
intel rapl msr
snd_pcm_dmaengine
soundwire_cadence
snd_hda_codec
i2c i801
intel_rapl_common
snd_hda_core
ac97_bus
snd hwdep
snd seq
snd_seq_device
rapl
snd_pcm
iTCO_wdt
snd timer
intel_pmc_bxt
snd
iTCO_vendor_support
soundcore
joydev
i2c_smbus
lpc ich
virtio balloon
binfmt_misc
zram
ip_tables
xfs
qxl
drm_ttm_helper
ttm
serio_raw
drm kms helper
crct10dif_pclmul
crc32_pclmul
crc32c intel
cec
drm
ghash_clmulni_intel
virtio_net
virtio console
virtio scsi
net_failover
failover
qemu_fw_cfg
```

```
[root@229850 ttyid:0 śro mar 31 01:16:47 sysop]# modinfo dm cache
                /lib/modules/5.10.22-200.fc33.x86_64/kernel/drivers/md/dm-cache.ko.xz
filename:
license:
                GPL
author:
               Joe Thornber <ejt@redhat.com>
description:
               device-mapper cache target
               dm-persistent-data, dm-bio-prison
depends:
retpoline:
               Υ
intree:
               dm cache
name:
                5.10.22-200.fc33.x86_64 SMP mod_unload
vermagic:
sig id:
                PKCS#7
               Fedora kernel signing key
signer:
                36:53:76:E9:9B:35:85:4F:34:25:F8:EB:8E:FE:94:43:7A:2A:84:A0
sig key:
sig hashalgo: sha256
                7E:17:D2:8E:ED:42:75:E9:EC:9F:56:11:1E:9E:E6:AC:A1:D4:9D:BB:
signature:
               68:1E:B6:96:AB:D1:85:DB:4B:41:92:DE:A2:12:C7:4C:58:BB:7C:06:
               CC:67:54:90:5D:F6:F4:11:AA:9E:43:37:9A:10:54:91:C6:F9:7A:9F:
               C3:5E:00:E8:66:68:CB:59:41:26:60:9F:B9:1C:D8:BE:E8:19:78:A5:
               A5:1B:7C:B3:DE:D4:81:A7:74:0E:1C:60:9C:A2:85:AB:CB:C4:12:34:
               06:0C:1D:CA:D3:BA:BA:75:85:DB:91:A1:7D:DA:45:96:EA:18:15:93:
               B1:B7:37:07:A1:E6:1D:FD:64:72:2A:F6:F5:C1:6B:26:BD:D5:4F:68:
               08:8B:79:AA:12:BB:41:D4:E4:B6:20:11:7D:BB:D0:10:3A:8E:8C:7C:
               B6:0D:72:DB:B7:2F:FD:2A:91:AB:51:AC:67:92:CB:F5:C3:95:39:8E:
               41:55:81:23:01:30:66:C6:C9:1B:BD:79:48:36:EB:29:33:D3:C5:AA:
               91:55:68:95:D8:37:E0:7A:C3:10:D4:A3:EC:83:E6:17:51:B2:74:71:
               3E:00:3D:70:DF:E1:6F:40:E3:1C:0C:22:E7:1E:C2:63:A2:C1:73:1F:
               41:42:CE:EF:C6:13:CE:9B:C2:A8:8B:4C:44:19:A0:96:DA:86:9E:10:
               6E:C3:5E:94:F4:69:CA:0E:35:E7:EB:28:5A:FA:8F:D9:B9:D4:57:15:
               79:5D:42:A9:E0:70:01:14:AB:79:0C:54:6C:74:E6:AF:44:DC:AA:68:
               FE:58:1A:22:7B:F7:50:C2:1B:D2:07:21:AA:22:0E:2C:4C:A9:75:28:
               D6:56:3E:B1:F1:CF:39:B2:3E:66:4C:9A:CA:1D:9E:CA:CB:6D:01:37:
               AC:45:41:FE:46:22:FD:16:17:34:71:76:96:2E:41:70:32:E6:48:6B:
               18:01:89:0B:B2:5F:13:9E:B0:1B:11:79:BF:AA:AC:4A:DB:39:76:E8:
               90:9D:65:FB:41:BF:A9:2A:D9:D6:61:49:D2:F4:4B:C7:06:3C:87:3B:
               75:84:55:D5:25:26:B0:2A:5B:65:A0:2B:33:28:99:CF:5B:B7:5A:ED:
               3F:05:F9:46:C6:E1:2A:A0:8F:94:92:33:5B:6D:3D:A9:60:E4:6C:2F:
               DC:3B:03:D7:7D:57:59:7B:CB:F6:18:82:F1:96:6F:F0:4A:D0:93:12:
               28:DD:18:A9:EC:67:78:A4:2A:59:79:3F:3A:19:18:AA:CB:E9:3B:F1:
               D5:56:07:D1:90:72:9B:F9:4F:A9:E6:90:6C:76:85:E6:76:5C:D2:75:
               DA:49:FE:57:18:FE:12:B3:62:04:DB:B2
                cache_copy_throttle:A percentage of time allocated for copying to and/or from cache
parm:
(uint)
[root@229850 ttyid:0 śro mar 31 01:16:57 sysop]# modprobe -a dm cache
[root@229850 ttyid:0 śro mar 31 01:17:05 sysop]# lsmod | grep dm cache
                       73728 0
dm cache
                       94208 1 dm_cache
20480 1 dm_cache
dm persistent data
dm bio prison
[root@229850 ttyid:0 śro mar 31 01:17:52 sysop]# shutdown 1 "Planowane zakonczenie pracy systemu
wykona sie za 60 sekund"
Shutdown scheduled for Wed 2021-03-31 01:19:42 CEST, use 'shutdown -c' to cancel.
[root@229850 ttyid:0 śro mar 31 01:18:42 sysop]# loginctl
SESSION UID USER SEAT TTY
      1 1000 sysop seat0 tty1
      5 1003 atomek seat0 tty3
      7 1002 romek seat0 ttv4
3 sessions listed.
Fedora 33 (Thirty Three)
Kernel 5.10.22-200.fc33.x86_64 on an x86_64 (tty2)
229850 login: tytus
System is going down. Unprivileged users are not permitted to log in anymore. For technical details, see pam_nologin(8).
Authentication failure
```

2. (Pozostałe: max. 3pkt.) Rozszerzona konfiguracja zainstalowanego systemu operacyjnego Linux.

2.1. (max. 0,6pkt.) Jedno z dotychczas utworzonych kont nieuprzywilejowanych musi mieć wymuszoną zmianę hasła co 14 dni,

```
(chage, getent, pwck, /etc/passwd, /etc/shadow)
[root@229850 ttyid:0 nie mar 21 05:02:58 sysop]# chage -M 14 -W 1 atomek
[root@229850 ttyid:0 nie mar 21 05:03:08 sysop]# chage -l atomek
Ostatnia zmiana hasła
                                                     : mar 21, 2021
                                                     : kwi 04, 2021
Hasło traci ważność
Hasło nieaktywne
                                                      : paź 01, 2021
Konto traci ważność
                                                      : mar 07, 2022
                                                     : 0
Minimalna ilość dni pomiędzy zmianami hasła
Maksymalna ilość dni pomiędzy zmianami hasła
                                                     : 14
Liczba dni ostrzeżenia, zanim ważność hasła upłynie: 1
```

2.2. (max. 0,6pkt.) Należy utworzyć w systemie grupę tymczasową operatorzy, w której uczestnictwo będzie wymagać znajomości hasła. Następnie należy zaprezentować tymczasowe uczestnictwo jednego z kont użytkowników w utworzonej grupie. WSKAZÓWKA: tymczasowe uczestnictwo w grupie oznacza niezachowawczą przynależność do grupy w ramach bieżącej sesji użytkownika.

```
(groupadd, gpasswd, lpasswd, newgrp, /etc/group, /etc/gshadow)
[root@229850 ttyid:0 nie mar 21 05:04:13 sysop]# groupadd operatorzy
[root@229850 ttyid:0 nie mar 21 05:04:19 sysop]# gpasswd operatorzy
Zmieniam hasło dla grupy operatorzy
Nowe hasło:
Wpisz hasło ponownie:
[root@229850 ttyid:0 nie mar 21 05:04:32 sysop]# su romek
[romek@229850 ttyid:0 nie mar 21 05:04:37 sysop]$ id
uid=1002(romek) gid=1002(romek) grupy=1002(romek),100(users)
kontekst=unconfined_u:unconfined_r:unconfined_t:s0-s0:c0.c1023
[romek@229850 ttyid:0 nie mar 21 05:04:39 sysop]$ newgrp operatorzy
Hasło:
[romek@229850 ttyid:0 nie mar 21 05:04:52 sysop]$ id
uid=1002(romek) gid=1004(operatorzy) grupy=1004(operatorzy),100(users),1002(romek)
kontekst=unconfined_u:unconfined_r:unconfined_t:s0-s0:c0.c1023
[romek@229850 ttyid:0 nie mar 21 05:04:57 sysop]$ exit
exit
[romek@229850 ttyid:0 nie mar 21 05:05:01 sysop]$ id
uid=1002(romek) gid=1002(romek) grupy=1002(romek),100(users)
kontekst=unconfined u:unconfined r:unconfined t:s0-s0:c0.c1023
```

2.3. (max. 0,6pkt.) Wykorzystując program sudo należy umożliwić użytkownikowi nieuprzywilejowanemu romek (i tylko jemu) jedynie wykonanie z dowolnie zdefiniowanym opóźnieniem, określonym w trakcie wykonania polecenia ponownego uruchomienia systemu za pomocą polecenia shutdown.

```
(sudo, visudo, /etc/sudoers, /etc/sudoers.d/)
[root@229850 ttyid:0 nie mar 21 05:08:03 sysop]# nano /etc/sudoers
[root@229850 ttyid:0 nie mar 21 05:08:25 sysop]# cat /etc/sudoers | tail -1
romek all=nopasswd: /sbin/shutdown -r *
[root@229850 ttyid:0 nie mar 21 05:08:33 sysop]# romek
bash: romek: nie znaleziono polecenia
[root@229850 ttyid:0 nie mar 21 05:08:41 sysop]# shutdown -r 123456789
Reboot scheduled for Fri 2255-12-14 02:17:55 CET, use 'shutdown -c' to cancel.
```

2.4. (max. 0,6pkt.) Należy zapewnić opóźnione o 3 minuty jednokrotne uruchomienie programu uptime przez użytkownika nieuprzywilejowanego poprzez zdefiniowanie zadania uruchamianego w określonym czasie, tak aby jego wykonanie nie wymagało istnienia sesji użytkownika w systemie. Oprócz wyników zwróconych przez uruchomiony program uptime należy też przedstawić zawartość odpowiedniej kolejki zadań czasowych dla użytkownika nieuprzywilejowanego jeszcze przed wykonaniem opóźnionego zadania.

```
(at, atq, atrm, batch, /etc/at.deny, /etc/at.allow)
Formatowanie dla listingu lub sekwencji listingów.
```

2.5. (max. 0,6pkt.) Zapewnić cykliczne czyszczenie katalogu /var/tmp zawierającego pliki tymczasowe, czyszczenie musi być realizowane co 3 godziny. W wyniku czyszczenia zawartości katalogu usuwane muszą być pliki regularne, których zawartość nie była odczytywana ani zmieniana w ciągu ostatnich 3 godzin.

```
(crontab, crond, chronyc, date, cal, hwclock, /etc/crontab, /etc/cron.deny, /etc/cron.allow)
[root@229850 ttyid:0 nie mar 21 17:47:15 sysop]# nano /etc/crontab
[root@229850 ttyid:0 nie mar 21 17:51:12 sysop]# cat /etc/crontab
SHELL=/bin/bash
PATH=/sbin:/bin:/usr/sbin:/usr/bin
MAILTO=root

# For details see man 4 crontabs

# Example of job definition:
# .------ minute (0 - 59)
# | .----- hour (0 - 23)
# | .----- day of month (1 - 31)
```

```
# | | .----- month (1 - 12) OR jan, feb, mar, apr ...
# | | | | .--- day of week (0 - 6) (Sunday=0 or 7) OR sun, mon, tue, wed, thu, fri, sat
# | | | | | |
# * * * * * user-name command to be executed
0 3 * * root find /var/tmp -name '*.*' -mmin +180 -delete > /dev/null
```

2.6. (max. 0,6pkt.) Skonfigurowanie usługi systemowej zdalnego dostępu z wykorzystaniem SSH (Secure Shell). Dla konta użytkownika nieuprzywilejowanego należy zapewnić możliwość uwierzytelnienia z wykorzystaniem pary kluczy asymetrycznych (prywatny i publiczny klucz SSH) bez konieczności interakcji użytkownika systemu, zaś dla innego wybranego konta użytkownika nieuprzywilejowanego wymagane jest udostępnienie zdalnego uwierzytelnienia przez SSH za pomocą hasła. Należy także zaprezentować sposób przesłania pliku na jedno z kont w systemie z wykorzystaniem usługi SSH.

```
(sshd, ssh, ssh-keygen, ssh-copy-id, ssh-agent, scp, sftp , ~/.ssh, /etc/ssh/ssh{,d}_config)
Formatowanie dla listingu lub sekwencji listingów.
```

2.7. (max. 0,6pkt.) Dla konta użytkownika nieuprzywilejowanego romek należy wykonać zmianę interpretera poleceń na ksh. Dla innego konta użytkownika nieuprzywilejowanego należy dokonać zablokowania tego konta (uniemożliwienia poprawnego uwierzytelnienia) i wykazać, że blokada konta nie jest skuteczna dla istniejących sesji użytkownika w systemie operacyjnym. Następnie jego odblokowania, w sposób nie powodujący zmiany obowiązującego dla niego hasła. Blokowania nie należy realizować poprzez ustalenie limitu czasowego ważności konta czy też zmiany hasła lub powłoki. Zaprezentować komunikację pomiędzy użytkownikami korzystającymi z różnych kont w systemie operacyjnym z wykorzystaniem konsol tekstowych. Wymagane zaprezentowanie dwukierunkowej wymiany komunikatów pomiędzy użytkownikami.

```
(lslogins, passwd, chsh, chfn, finger, mesg, write, /etc/shells)
Formatowanie dla listingu lub sekwencji listingów.
```

2.8. (max. 0,6pkt.) Zaprezentować wyłączenie jednej z aktywnych jednostek przetwarzających w systemie operacyjnym. Następnie należy zaprezentować architekturę (32- lub 64-bitowa) uruchomionego systemu operacyjnego. Dokonać kompilacji załączonego programu przy domyślnych ustawieniach kompilatora i pokazać, dla jakiej architektury przeznaczony jest wynikowy plik wykonywalny. Używając odpowiedniej opcji kompilatora skompilować program dla alternatywnej (32- lub 64- bitowej) architektury tak, aby nie nadpisać wyniku poprzedniej kompilacji. Pokazać, dla jakiej architektury przeznaczony jest wynikowy plik wykonywalny. Sprawdzić możliwość uruchomienia obu uzyskanych plików wynikowych (zademonstrować komunikat wyświetlony po uruchomieniu). WSKAZÓWKA: kompilacja dla alternatywnej architektury wymaga instalacji pakietów: glibc glibc-devel dla tej architektury.

```
(chcpu, chmem, lscpu, lsmem, uname, gcc, file)
Formatowanie dla listingu lub sekwencji listingów.
```

2.9. (max. 0,6pkt.) Należy zmienić politykę bezpieczeństwa systemu poprzez dodanie reguły zabraniającej uczestnikom grupy sysop wykonywania operacji ponownego uruchomienia systemu i zakończenia jego pracy.

```
(pkaction, pkcheck, pkexec, pkcon, pkmon, pkttyagent, polkitd, /{etc,/usr/share}/polkit-1/{actions,rules.d})
[tytus@229850 ttyid:tty2 nie mar 21 05:18:37 ~]$ write romek

Czesc, jestem tytus, a ty?
^Z
[1]+ Zatrzymano write romek
```

```
Komunikat od tytus@229850.it.p.lodz.pl na tty2 o 05:18...

Czesc, jestem tytus, a ty?

[romek@229850 ttyid:tty3 nie mar 21 05:18:59 ~]$ write tytus

Czesc tytus, jestem romek, jak sie masz?

^Z

[1]+ Zatrzymano write tytus
```

```
Komunikat od romek@229850.it.p.lodz.pl na tty3 o 05:19...

Czesc tytus, jestem romek, jak sie masz?

[tytus@229850 ttyid:tty2 nie mar 21 05:19:20 ~]$ write romek

Jest wspaniale, a u Ciebie?

^Z

[2] + Zatrzymano write romek
```

```
Komunikat od tytus@229850.it.p.lodz.pl na tty2 o 05:19...
Jest wspaniale, a u Ciebie?
[romek@229850 ttyid:tty3 nie mar 21 05:19:33 ~]$ write tytus
Super, u mnie tez.
^Z
[2]+ Zatrzymano write tytus
```

```
Komunikat od romek@229850.it.p.lodz.pl na tty3 o 05:19... Super, u mnie tez.
```

2.10. (max. 0,6pkt.) Należy poprzez odpowiednie ustawienie przywilejów POSIX (POSIX capabilities) umożliwić użytkownikom nieuprzywilejowanym ustawianie konfiguracji interfejsów sieciowych za pomocą programu ip. Wykazać skuteczność zmian poprzez tymczasowe wyłączenie / włączenie interfejsu 10.

```
(getcap, setcap, ip)
Formatowanie dla listingu lub sekwencji listingów.
```